

Praktiskā pieredze dabas un kultūras tūristu grupu gida darbā

*"There's no time to lose, I hear her say,
Catch your dreams before they slip away."*

Dreamer.

www.rikkertkoppes.com

Sapņu darbs un darbs ar sapņiem

Paldies par iespēju par satīt
jaunu vakaru ūfāt mitā, ko
mūsu viesi nosauca - "Paradīze
gemes višū".

Paldies par pīsu - Rīgīja un Normand,
vismiļīgu, laipnīgu un smiļīgu, mītiņu
paldies īstājām meitenēm Justīnai un
Anetei.

doi jums mīlēm kopā ar tūpmak
nicas, jo mīlie neturēs nekad!

1. - 2. augustā
2009. gada.

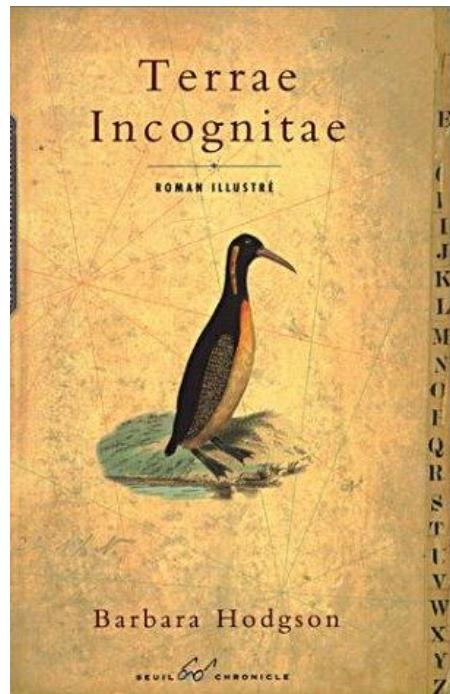
© Jari Peltomäki

Mēs nebeigsim klejot –
Mēs mainīsimies tad,
Kad nonāksim vietā, kur iesākām,
Un beidzot to pazīsim.

T.S.Eliots. Četri kvarteti.

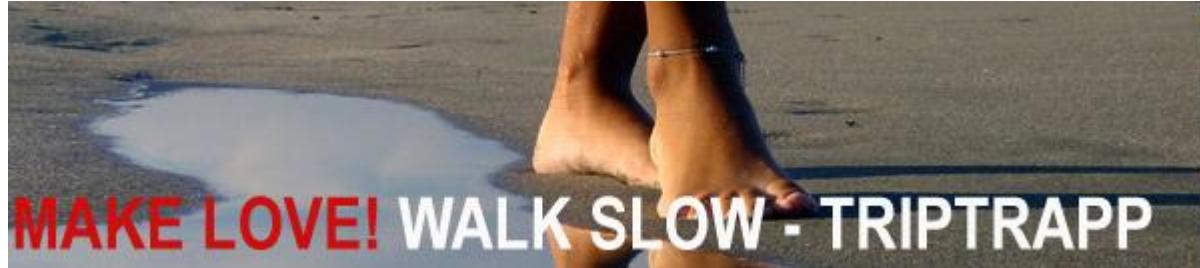
...varbūt visfascinējošākās *terrae incognitae*
(nezināmās zemes) ir tās, kuras atrodas
cilvēku prātos un **sirdīs**.

Dž.K.Raits

Cilvēks kā dabas daļa

Rīgā, 1932. g. 27. jūlijā.

A. Rudzītis,

Emigrācijas un tūrisma nodajas vadītājs

Kārlis L. Vanags,

Tūrisma biroja pārzinās

KAMDĒL JĀAPCEĻO LATVIJA?

*Tikai tas, kurš Latviju pazīst, var viņu patiesi
arī milēt! Dzimtenes apceļošana tuvina tautu,
paplašina Jūsu zināšanas, paceļ Jūsu gara ap-
vārksni un sniedz Jums prieku un veselību. Ja
gribiet taupīt savu veselību, netaupait zābaku
zoles! Mēs aicinam Jūs apceļot Latviju — Jūsu
labā, visu labā!*

Neceļo uz ārzemēm, pirms nepazīsti
skaistāko zemi — Latviju!

Ekskursija (lat.) – mazs ceļojums, sevišķi ar izglītības nolūkiem; arī izbraukums pajautrināšanās dēļ.

Konversācijas vārdnīca. (1911). Trešais sējums. Rīga: drukājis Landsbergs Jelgavā; 794.lpp.

Skandināvu *Friluftsliv*

Izej no mājām agrā rīta
stundā dabā un
atgriezies kaut kad vēlāk
pa dienu – lasi ogas,
atpūties, fotografē, vēro
putnus, ziņkārojies...

Mīļā mežonīgā bērnība

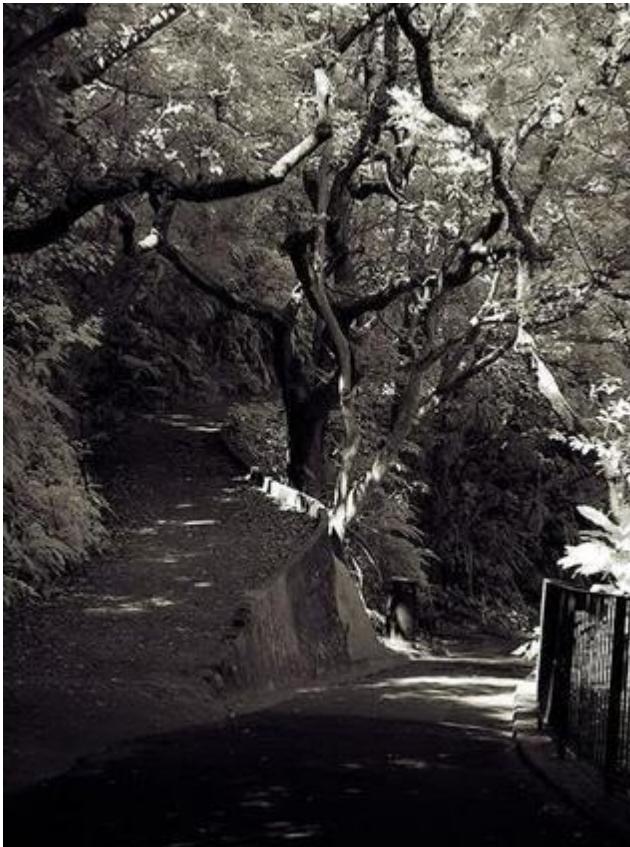
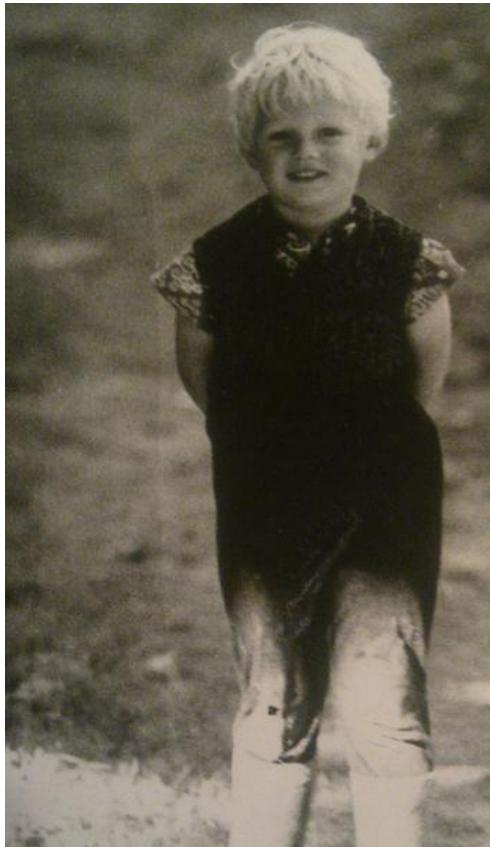

Launkalne, 1984.g.,
kreklā ar pūcīti

Rāmnieki, 2009.g.,
pētot rožvaboli

Baskāju taka

Paths

The Future what does it hold
Happiness or dismay
Perfection or failure

The Future what does it hold
Which path do i take
the path less travelled
or the easy route.

The Future what does it hold
The path less travelled
growth is a must
gratification is in the distance

The Future what does it hold
The easy route
Everything happens now
gratification is instant

The Future what does it hold
Happiness threw growth and lasting
Or Happiness instantly and Fading
Hard or easy

Because really,
What does the future hold for me?

6-D pieeja

Pieskāriens

Attēls

Oža

Garša

Skaņa

Prāts &
nojauta

Sajūtas ir pamatā cilvēka eksistencei

Sajūtas ir pirmavots visām mūsu zināšanām par pasauli

Sajūtas attīstās līdz ar cilvēka praktisko darbību

Dabas interpretācija – sajūtu treniņš, Kopenhāgenas
universitātes meža nometne, maijs 2009

Putnu vērošanas ekskursijas vadīšana vājredzīgajiem – Ķemeri nacionālais parks, aprīlis 2010

© Jari Peltomäki

© Jari Peltomäki

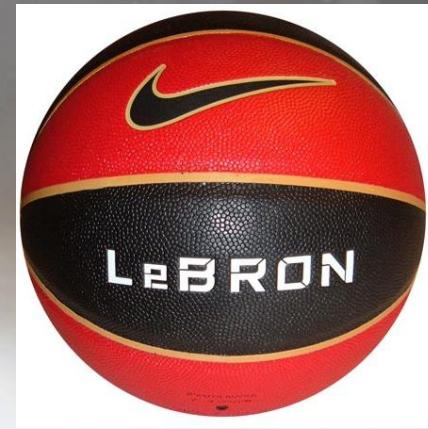

shutterstock

© Jari Peltomäki

Dabas izrādes

- Ķikutu riests
- Dzērvju dejas
- Rubeņu, medņu un gugatņu cīņas
- Putnu migrācija
- Briežu bauris u.c.

Mērogs

© Tomi Munkkonen

Eiropas lielākais zvērs un jūgendstils

Dažas personiskās atziņas

Kopsakarības, stāsta veidošana, stāsta vietas izvēle – dabas skatuves un skatu punkti, cilvēka vajadzību un vēlmju izpratne, degsme, zināšanas, erudīcija, improvizācija, godīgums, vēlme izprast un palīdzēt, iniciatīva, iedrošināšana un provokācija

Kas tas ir?

Kopējā aina, kopsakarības

Stāsts kā pamats, tā veidošana

Zināšanas
& erudīcija

Nianes

Saistīta informācija

Papildinformācija

Pamatfakti

Būtība

Stāsts kā pamats, tā veidošana

Nianses

Saistīta informācija

Papildinformācija

Pamatfakti

Latvijā ir ap 4000 muižu, kas pamatā piederējušas baltvācu muižniecībai un sāka rasties pēc Livonijas sabrukuma, sākotnēji Kurzemē, vēlāk arī šeit Vidzemē. Vieni no bagātākajiem bija fon Volfu dzimta, kuras īpašumos ietilpa pat 29 muižas. Karls Eberhards fon Zīverss 1777.gadā no Volfiem nopirkā Cēsu pilsmuižu līdz ar tai piederošajiem Kārļiem. Pēc 18 gadiem jaunizveidoto Kārļu muižu viņš pārdeva, taču vēlāk to atkal atgūst ar Zīversu dzimtu saistītas personas.

Stāsts kā pamats, tā veidošana

Nianses

Saistīta informācija

Papildinformācija

Viesnīca ir iekārtota senās Kārļu muižas ērbeģī. Tas celts 19. gs. četrdesmitajos gados. Ārēji vecā ēka ir maz mainījusies, saglabājot oriģinālo eleganci un stilu.

Būtība

Stāsts kā pamats, tā veidošana

1824.gadā muižā iegriežas Johanns Roberts Engelmanis un raksta: «Pie kroga pa labi iet ceļš uz Kārļu muižu, sākumā par kalnu, tad caur bērzu birztalu. Visa apkārtne ir ļoti skaista, bet žēl, ka, šķiet, šeit iemitinājusies paviršība. Kungu māja ir skaista, turpretim dārzs un pastaigu vietas ir tik aizaugušas un nekoptas, ka ar grūtībām var tām iziet cauri. Tālā nostūrī tikai viens sagāzies paviljons un visapkārt ļoti slikts žogs.

Arī lauku ceļš netīrs un bojāts. Pie tam muižas kungam ienācis prātā, ka dārzs vēl vairāk zaudēs savu vērtību, ja ceļotāji uz paviljona sienām rakstīs savus vārdus, tādēļ viņš pie parka ieejas uzlicis plāksni uz kurās lieliem burtiem lasāms – Tieki lūgts pastaigu laikā sienas neaprakstīt!»⁶⁴

Nianse
Papildinformācija
Pamatfakti

Būtība

Stāsts kā pamats, tā veidošana

Padomju varas gados apkārtnē tika ierīkota Kārļu kokaudzētava

Pēc 1905.gada, kad Kārļu muižas kungu māja tika nodedzināta, to drīz vien atjaunota, lai gan ne pilnībā autentiski, mainīts tika jumta krēsls, kuru pārklāja ar skārdu, bet ne ar dakstiņiem kā iepriekš.

Saistīta informācija

Papildinformācija

Pamatfakti

Būtība

Kopsakarības

Stāsts

„Ceļā uz Rundāles pili cariene saslima un galma ārststs nevarēja viņai palīdzēt. Tad lūdza vietējo aptiekāru Ābramu Kunci pagatavot viņai zāles. Katrīna II paskaloja kaklu, iedzēra šo balzamu un atlaba. No rīta viņa teica: Ābram Kunce, tu vari pārdot šo dzērienu kā ārstniecisku līdzekli. Tā radās Rīgas melnais balzāms.”

Hmm...

Elizabete Petrovna

1741–1762

Pētera Lielā un
Katrīnas I meita

Nianses ir
nozīmīgas

Katrīna II

1762–1796

Prūsijas ģenerāļa,
Anhaltas prinča

Garlaikošana

Izjust
situāciju

Kad klusēt?

Kad stāstīt?

Kad
uzņemties
iniciatīvu

Situācijas
maiņa

Cilvēka vajadzību un vēlmju izpratne

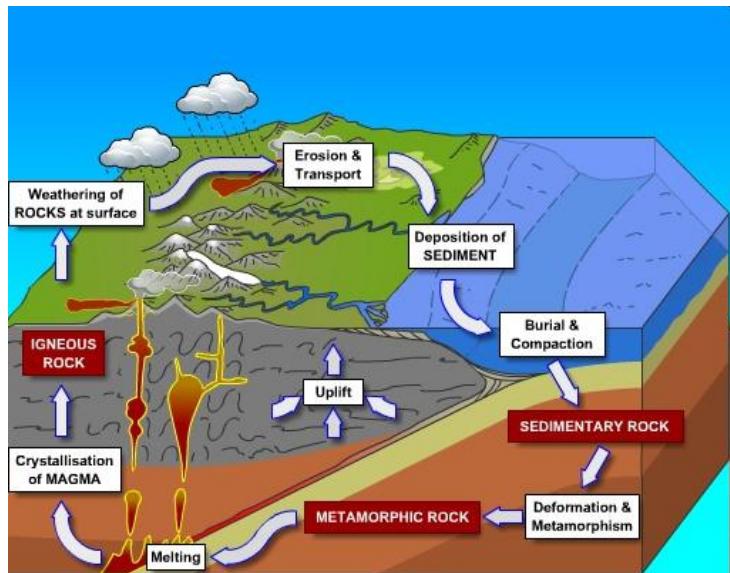
Cilvēcīga iejūtība

Stāsta vietas izvēle – dabas skatuves un skatu punkti

Interpretēt

Radoši

Emocionāli

Degsme

Improvizēt

Spontāni izraudzīta pusdienu pieturvieta Transilvānijā, Margitas kalnos. 2005.gada augusts.

Darīt vairāk

Darīt vairāk, nekā programmā paredzēts: vakara pastaigas, agrāka rīta celšanās kopīgai pastaigai, neparedzēta piestāšana, kādas īpašas vēlmes – pulksteņa laiks nav noteicošais

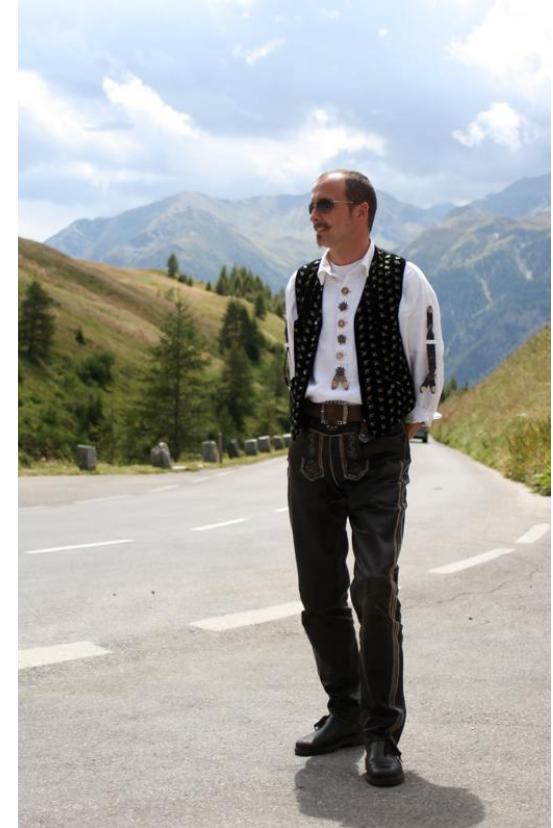
Meklējam autentiskumu

Padarīt par atmiņā paliekošu

Materializēt labās emocijas un sajūsmu – foto, nelielas piemiņlietas, vajadzīgie akcenti
Īstajā brīdī...

Palīdzēt ceļotājiem gūt panākumus

Provocēt & iedrošināt

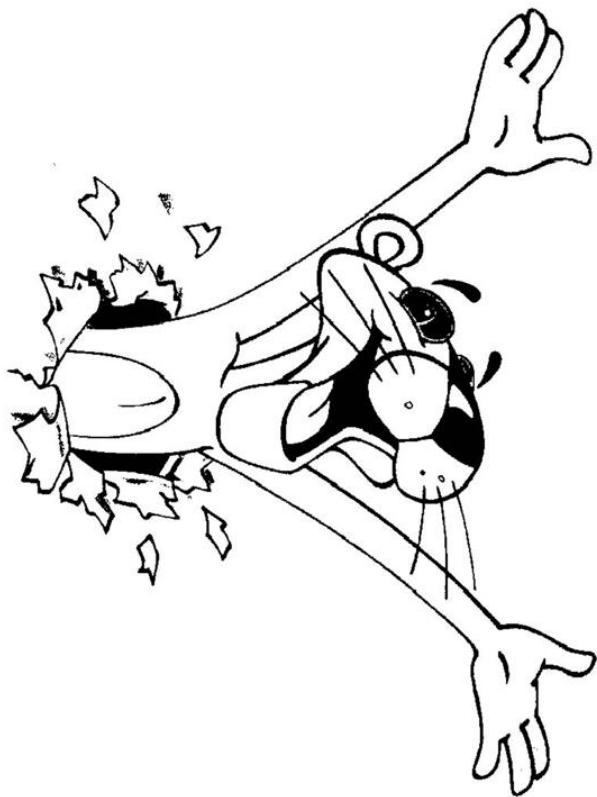
Provocēt & iedrošināt

Es cienāju

Pärsteigt

Prast pārsteigt

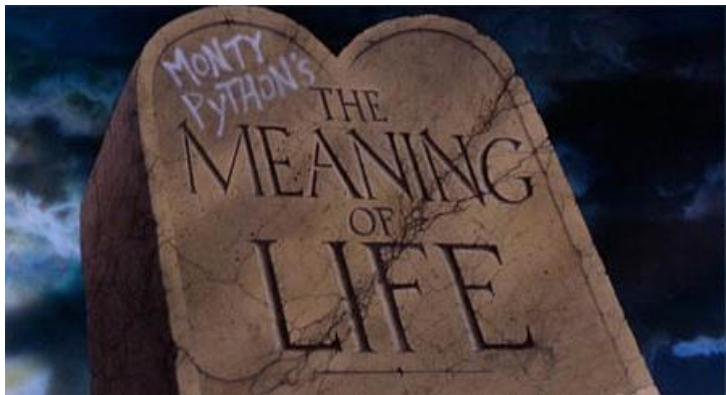
Īslande, jūnijs 2009. Pirms iešanas Thorgeir baznīciņā pie Godafossa ūdenskrituma gids teica: "**Iespējams skaistākā altārglezna pasaule, ko redzēsiet...**"

Prast pārsteigt

Īlande, jūnijs 2009. Pirms iešanas Thorgeir baznīciņā pie Godafossa gids teica: "Iespējams skaistākā altārglezna pasaule, ko redzēsiet..." [Ellena](#)

Jokošana

Ekskursija (lat.) – mazs ceļojums, sevišķi ar izglītības nolūkiem; arī izbraukums pajautrināšanās dēļ.

Personīgais miers un bez stresa

Saprast īsto brīdi,
kura dēļ bija vērts
pirkt ceļojumu, lai
jautos mirklīm un
ievilktu elpu
dzīlāk

Nevajag saspringt,
tad nevajadzēs
atslābināties

~~Stāsts par to, ko
tik visu mēs
neredzēsim~~

baltic
greenbelt

Part-financed by the European Union
(European Regional Development Fund)
Baltic Green Belt project